

Natuur & Biodiversiteit

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Maart 2025

Duurzaamheid binnen ons beleggingsbeleid

Voor een goed pensioen is de premie die onze deelnemers en werkgevers betalen lang niet voldoende. Daarom beleggen we de premie. Bij de keuze van onze beleggingen kijken we naar het rendement en risico op de lange termijn. Om op de lange termijn waarde toe te voegen wegen we ook duurzaamheid mee bij al onze beslissingen.

“Onze aandacht voor duurzaamheid komt voort uit onze plicht om goed te zorgen voor het pensioengeld van onze deelnemers.”

Duurzaamheid is op twee manieren belangrijk voor PFZW:

- 1) Mens en milieu hebben invloed op de **financiële prestaties** van onze beleggingen. Denk hierbij, bijvoorbeeld, aan klimaatverandering. De opwarming van de aarde kan de productie van ondernemingen verstoren. En bedrijven die niet snel genoeg met de tijd meegaan zijn mogelijk geen goede beleggingen op de lange termijn. Daarom nemen we duurzaamheidsrisico's mee in onze beleggingsbeslissingen.
- 2) De bedrijven waar we in beleggen hebben een **invloed op mens en milieu**. Staal is, bijvoorbeeld, onmisbaar in onze maatschappij. We maken er bruggen, schepen, en auto's mee. Maar bij de productie van staal komt nog veel uitstoot vrij. Deze uitstoot draagt bij aan de opwarming van de aarde.

PFZW heeft een duurzaamheidsraamwerk dat bestaat uit drie onderdelen: minimumnormen, positieve bijdrage, en impact beleggingen.

Minimumnormen

We beleggen alleen in ondernemingen die voldoen aan onze minimum duurzaamheidsnormen. We houden daarbij rekening met de voorkeuren van onze deelnemers. Zo past tabak niet bij de waarden van onze deelnemers uit de sector zorg en welzijn. Daar beleggen we dus niet in.

Verder kijken we ook naar het gedrag van ondernemingen en overheden. Dit is deels wettelijk bepaald.

Positieve bijdrage

PFZW heeft baat bij een stabiele economie en een gezonde samenleving. We vergroten onze positieve bijdrage door een deel van onze beleggingen in lijn te brengen met de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, de SDG's. Hierbij kijken we of bedrijven omzet halen uit producten of diensten die bijdragen aan deze doelen.

Op het gebied van klimaat hebben we een specifiek doel: een net zero beleggingsportefeuille in 2050. Zo dragen we als pensioenfonds bij aan de doelen in het Klimaatakkoord van Parijs.

Impact beleggingen

We beleggen graag in bedrijven die naast een goed rendement ook een bijdrage leveren aan een betere wereld. In het bijzonder bedrijven en projecten die het verschil kunnen maken. Dit gaat één stap verder dan positieve bijdrage omdat we sturen op meetbare impact. Zo willen we met impact beleggingen voor het thema klimaat bijdragen aan het vermijden van 15Mt CO₂ in 2030.

Focusthema's

PFZW vindt alle SDG's belangrijk, maar brengt verdere focus aan door zich te richten op drie thema's: mens & gezondheid, klimaat, en natuur & biodiversiteit. Deze focusthema's zijn het meest relevant vanwege wet- en regelgeving, financiële relevantie, en deelnemersvoorkeuren. In dit document richten we ons op het focusthema natuur en biodiversiteit.

Inhoud

1.	Visie op natuur en biodiversiteit	4
1.1	Planetaire grenzen	5
1.2	Oorzaken van natuur en biodiversiteitsverlies	5
2.	Hoe beperkt PFZW de negatieve effecten van de beleggingen op natuur en biodiversiteitsverlies?	6
3.	Hoe draagt PFZW positief bij aan het behoud van natuur en biodiversiteit?	7
3.1	Positieve bijdrage.....	7
3.2	Impact.....	8

1. Visie op natuur en biodiversiteit

Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) is het pensioenfonds van, voor en door de sector zorg en welzijn. Werknemers en werkgevers zorgen bij PFZW samen voor een goed collectief pensioen. We zorgen voor elkaar door kosten, risico's en rendement te delen en door met ons beleggingsbeleid oog te hebben voor de invloed op mens en milieu. Want een goede oude dag vraagt om meer dan geld alleen.

Het Natuur- & Biodiversiteitbeleid is onderdeel van het Duurzaam Beleggingsbeleid. Het onderwerp heeft een grote samenhang met de andere focusthema's van PFZW: klimaat en mens & gezondheid. Zo versterkt klimaatverandering de achteruitgang van natuur en biodiversiteit en heeft de schade aan natuur en biodiversiteit een slechte invloed op de gezondheid van mensen.

We zijn als samenleving in hoge mate afhankelijk van de natuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het belang van schoon water, vruchtbare bodems en gezonde lucht. Minstens 52% van de wereldwijde economie is matig of sterk afhankelijk van de natuur. Voor een goed pensioen is een leefbare wereld essentieel. Daarom is natuur & biodiversiteit één van de drie focusthema's van PFZW.

De natuur zie je overal om je heen. We definiëren natuur als de verzameling van hernieuwbare en uitputbare natuurlijke bronnen. Biodiversiteit is de soortenrijkdom binnen de natuur: de verschillende soorten dieren, planten en micro-organismen. Hierbij kijken we naar de diversiteit binnen soorten, tussen soorten en binnen ecosystemen.

Onze natuur en biodiversiteit gaan hard achteruit. Zo is de populatiegrootte van zoogdieren, vissen, vogels, reptielen en amfibieën tussen 1970 en 2018 met maar liefst 69% afgenomen. Ook zijn we de afgelopen 30 jaar 50% van het wereldwijde koraal verloren.

Wetenschappers spreken van de zesde massaextinctie, waarbij de mens een grote rol speelt. Dit verlies van natuur en biodiversiteit bedreigt het leven van mensen en andere soorten op aarde.

De achteruitgang van ecosystemen bedreigt niet alleen het leven van mensen en andere soorten, maar ook onze economie. Bedrijven zijn namelijk afhankelijk van de natuur en biodiversiteit voor hun producten en diensten. De financiële sector heeft een dubbele relatie met natuur en biodiversiteit: beleggingen zijn afhankelijk van natuur en biodiversiteit voor hun economische prestaties terwijl de bedrijven waarin wordt belegd anderzijds een invloed hebben op natuur en biodiversiteit.

Het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework, ook wel bekend als het Wereldwijde Biodiversiteitsraamwerk, aangenomen door meer dan 190 landen, streeft ernaar het verlies aan biodiversiteit tegen 2030 te stoppen en om te keren. Het stippelt een pad uit richting een wereld die in 2050 in harmonie leeft met de natuur. De missie voor 2030 is: *“to take urgent action to halt and reverse biodiversity loss to put nature on a path to recovery for the benefit of people and planet”*. Het akkoord benadrukt hierbij het belang van zowel natuurherstel als het tegengaan van biodiversiteitsverlies. Het raamwerk roept de financiële sector op om actie te ondernemen en bij te dragen aan de doelstelling met hun investeringen.

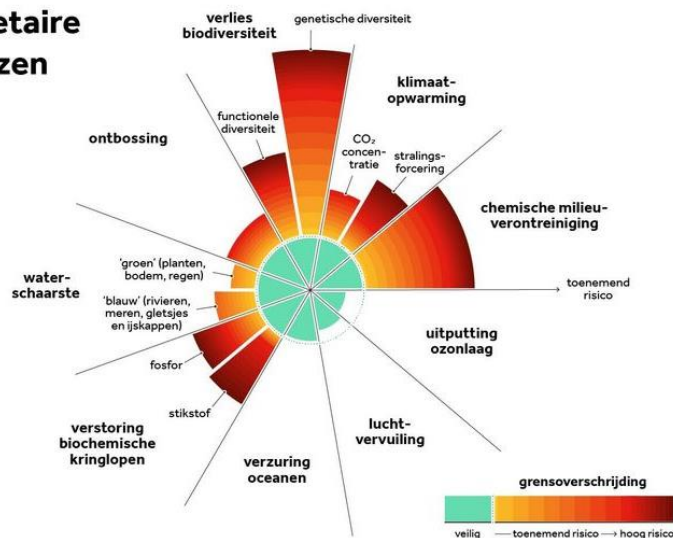
De financiële sector kan daarom een belangrijke rol spelen. PFZW wil deze rol pakken. Onze pensioenuitvoerder, PGGM, heeft in samenwerking met PFZW de Finance for Biodiversity Pledge ondertekend. Dit document toont hoe PFZW en PGGM de eisen van deze pledge nakomen met het beleggingsbeleid en -activiteiten.

1.1 Planetaire grenzen

De planetaire grenzen van Rockström zijn negen grenzen waarbinnen de mensheid veilig en duurzaam kan opereren. Alle negen grenzen hebben een link met natuur en biodiversiteit. Eén van deze grenzen is bijvoorbeeld het verlies aan biodiversiteit. Een andere grens is die van klimaatverandering. De overige zeven grenzen zijn te linken aan de natuur. Van de negen planetaire grenzen die wetenschappers hebben aangewezen zijn er inmiddels zes overschreden.

De planetaire grenzen zijn belangrijk voor de financiële sector omdat veel bedrijven afhankelijk zijn van de natuur. Dit kan financiële risico's veroorzaken. Bovendien kunnen de activiteiten van bedrijven bijdragen aan een overschrijding van de planetaire grenzen. Door de oorzaken van natuur en biodiversiteitsverlies aan te pakken kunnen zowel de grensoverschrijdingen als financiële risico's omlaaggaan.

Planetaire grenzen

bron: Science Advances

1.2 Oorzaken van natuur en biodiversiteitsverlies

Er zijn vijf wetenschappelijke directe oorzaken van natuur- en biodiversiteitsverlies. Het aanpakken van deze oorzaken kan het verlies aan natuur en biodiversiteit vertragen.

- **Verandering in land- en watergebruik:** Verandering in land- en watergebruik als gevolg van landconversie, degradatie en aanpassing van ecosystemen behoren tot de belangrijkste oorzaken van biodiversiteitsverlies. Deze veranderingen houden meestal verband met landbouwproductie, visserij, grondstofwinning en veeteelt, wat vaak leidt tot ontbossing.
- **Directe exploitatie van de natuur:** Overexploitatie van dieren, planten en natuurlijke hulpbronnen is de op één na grootste oorzaak van biodiversiteitsverlies. Dit wordt vooral veroorzaakt door overmatige houtkap, overbegrazing of overbevissing, die vaak het gevolg zijn van onvoldoende regelgeving en gebrekkige handhaving.
- **Vervuiling van bodem, water en lucht:** Chemische emissies, olielozingen, onbeheerd afvalwater, microplastics, restanten van gewasbeschermingsmiddelen en emissies van geneesmiddelen zijn slechts enkele oorzaken van vervuiling die verband houden met biodiversiteitsverlies.
- **Klimaatverandering:** Klimaatverandering is een belangrijke driver voor de aantasting van ecosystemen, verzuring van de oceanen en woestijnvorming en vergoot de kans op catastrofale weersomstandigheden.
- **Invasieve soorten:** Verspreiding van uitheemse invasieve soorten, via handel of toerisme, kan ecosystemen destabiliseren.

De oorzaak 'klimaatverandering' behandelt PFZW in haar [Klimaatplan](#). Verder is de oorzaak 'invasieve soorten' nog onvoldoende onderzocht. Daarom richt PFZW zich op de andere drie oorzaken binnen de context van natuur en biodiversiteit.

2. Hoe beperkt PFZW de negatieve effecten van de beleggingen op natuur en biodiversiteitsverlies?

PFZW wil alleen beleggen in bedrijven die aan onze minimum duurzaamheidsnormen voldoen. Zo proberen we de negatieve effecten van de portefeuille te verkleinen en aan relevante wetgeving en verplichtingen te voldoen. Bedrijven die niet aan alle normen van PFZW voldoen vallen buiten het belegbare universum.

We maken hierbij een onderscheid tussen de verschillende beleggingscategorieën om zo de meest effectieve normen toe te passen. In sommige gevallen starten we met de toepassing van minimumnormen op het publieke deel van de beleggingsportefeuille, voordat we deze ook toepassen in private markten. PFZW monitort en verbetert continue de minimumnormen. Hierbij maken we actief gebruik van de voorkeuren en wensen van onze deelnemers en kijken we naar nieuwe wetenschappelijke inzichten en databronnen.

PFZW hanteert verschillende minimumnormen op het gebied van natuur en biodiversiteit. We proberen met de minimumnormen op waterbeheer en ontbossing en conversie direct de oorzaken van natuur- en biodiversiteitsverlies tegen te gaan.

Waterbeheer

Bedrijven in hoge risicosectoren moeten een waterbeheersysteem of -beleid of een doelstelling voor vermindering van het watergebruik hebben. We kijken hierbij naar bedrijven uit de volgende sectoren: de voedselindustrie, chemische industrie, metaal en mijnbouw en farmaceutische industrie. Bedrijven in deze sectoren hebben een relatief grote negatieve invloed op natuur en biodiversiteit, specifiek op het gebied van water.

Ontbossing en conversie

Bedrijven in hoge risicosectoren moeten een ontbossings- of conversiebeleid of een algemeen biodiversiteitsbeleid hebben. We kijken hierbij naar bedrijven uit de volgende sectoren: de voedselindustrie, chemische industrie en metaal en mijnbouw. Bedrijven in deze sectoren hebben een relatief grote negatieve invloed op natuur en biodiversiteit, specifiek op het gebied van landgebruik.

Biodiversiteitscontroverses

Bedrijven die betrokken zijn bij ernstige controverses op het gebied van biodiversiteit hebben geen plek in het beleggingsuniversum. Hierbij kan men denken aan controverses op het gebied van bijvoorbeeld ontbossing. Het onderwerp biodiversiteit is één van de onderdelen van onze Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)-screening. In sommige gevallen gaan we eerst het gesprek aan met de bedrijven. Meer informatie hierover is te vinden in onze ['Implementatie OESO-richtlijnen'](#).

Bont

Bedrijven die betrokken zijn bij de productie van bontproducten hebben geen plek in het beleggingsuniversum. We kijken hierbij naar bedrijven waarvan meer dan 5% van hun omzet afkomstig is uit bontproductie. De norm is ook van toepassing op speciaal leer. We kijken naar dieren die speciaal voor hun huid of vacht worden gehouden, zoals nertsen en krokodillen.

3. Hoe draagt PFZW positief bij aan het behoud van natuur en biodiversiteit?

3.1 Positieve bijdrage

Sustainable Development Goals (SDG's)

De SDG's zijn zeventien doelen die door de Verenigde Naties zijn vastgesteld om globale uitdagingen zoals armoede, ongelijkheid, klimaatverandering en biodiversiteitsverlies aan te pakken. PFZW heeft een doelstelling gesteld voor het percentage van haar beheerd vermogen dat bijdraagt aan de SDG's: 30% in 2030.

Om te bepalen of een onderneming voldoende aantoonbaar bijdraagt aan de SDG's gebruiken we de methode die we samen met andere wereldwijd toonaangevende financiële instellingen hebben ontwikkeld in het SDI Asset Owner Platform. We classificeren ondernemingen op basis van het percentage omzet gehaald uit activiteiten die gekoppeld kunnen worden aan één of meerdere SDG's. Sinds 2022 wordt ook de negatieve invloed van bedrijven aan één of meerdere SDG's meegenomen in deze afweging.

Deze doelstelling geldt voor de gehele portefeuille, maar beleggingen in ondernemingen die bijdragen aan de SDG's zijn in sommige beleggingscategorieën makkelijker te realiseren dan in andere. Daarom kan de bijdrage aan de SDG's per beleggingscategorie verschillen. We kiezen ervoor om géén doelstellingen te plaatsen op specifieke SDG's, maar met ons vermogen bij te dragen aan alle zeventien doelen.

Vier SDG's hebben een expliciete link met het thema natuur & biodiversiteit.

- **SDG 6 'schoon water en sanitair'**: Schoon water en sanitair, draagt bij aan het behoud van biodiversiteit door de bescherming van aquatische ecosystemen zoals rivieren, meren en wetlands. Duurzaam waterbeheer voorkomt vervuiling en overexploitatie van waterbronnen, wat essentieel is voor de gezondheid van natuurlijke habitatten.
- **SDG 12 'verantwoorde consumptie en productie'**: Verantwoorde consumptie en productie, draagt bij aan het natuur- en biodiversiteitsdoel door het bevorderen van duurzamere productiemethoden die minder impact hebben op ecosystemen. Het verminderen van afval en het efficiënter gebruiken van grondstoffen helpt om vervuiling te verminderen en natuurlijke hulpbronnen te behouden.
- **SDG 14 "leven in het water"**: Het beschermen van het leven onder water, draagt bij aan het behoud van biodiversiteit door het beschermen van oceanen, zeeën en mariene ecosystemen. Het bevorderen van duurzaam visserijbeheer en het verminderen van vervuiling helpt de gezondheid van aquatische habitatten te waarborgen.
- **SDG 15 "leven op land"**: Het beschermen, herstellen en bevorderen van het duurzaam gebruik van landecosystemen draagt bij aan het behoud van biodiversiteit door het beschermen van bossen, droge gebieden en andere natuurlijke habitatten.

3.2 Impact

De financiële sector heeft een dubbele relatie met natuur en biodiversiteit: beleggingen zijn afhankelijk van natuur en biodiversiteit voor hun economische prestaties én de bedrijven waarin wordt belegd beïnvloeden natuur en biodiversiteit.

Op een aantal focusthema's willen we een stap extra zetten. We streven naar meetbare impact in de echte wereld door middel van impact investeren. Deze zogenaamde impact investeringen hebben de intentie om, naast financieel rendement, een positieve en meetbare impact te maken op mens en milieu. PFZW richt zich hierbij op drie thema's:

- Mens & Gezondheid in Nederland
- Klimaat
- Natuur & Biodiversiteit

Niet iedere investering kan worden bestempeld als een impactinvestering. We gebruiken het Theory of Change raamwerk om deze intentie vast te leggen en te tonen hoe een investering impact maakt.

Impact doel

PFZW heeft als impactdoel [bij te dragen aan natuurherstel en het tegengaan van biodiversiteitsverlies met zijn impactinvesteringen](#). Het stoppen en omkeren van het verlies aan biodiversiteit is noodzakelijk voor de kwaliteit van levens van mensen en andere soorten op onze aarde. Bovendien is het noodzakelijk voor economische welvaart.

Het impactdoel sluit aan bij de missie van het Kunming-Montreal Akkoord. Het akkoord benadrukt hierbij het belang van zowel natuurherstel als het tegengaan van biodiversiteitsverlies.

Natuur & biodiversiteit is een complex en veelzijdig thema. Om richting te geven aan hoe we impact investeren focust PFZW zich op twee gebieden:

1. Voedseltransitie
2. Materiaaltransitie

Deze focusgebieden dragen bij aan het impactdoel door oplossingen te bieden voor belangrijke oorzaken van natuur- en biodiversiteitsverlies en door actief bij te dragen aan het herstel van ecosystemen. PFZW ontwikkelt momenteel de impactstrategie waarmee het impact kan maken op deze twee focusgebieden en gaat actief op zoek naar beleggingen die intentioneel en meetbaar hieraan bijdragen. We onderzoeken het gebruik van kwantitatieve maatstaven om onze impact te meten.

De impactstrategie binnen het thema natuur en biodiversiteit is nog volop in ontwikkeling. Dit document zal regelmatig geüpdatet worden bij belangrijke wijzigingen.

Voedseltransitie (inclusief eiwittransitie)

De voedseltransitie is de overgang naar een duurzaam voedselsysteem, van productie tot consumptie. Deze transitie richt zich vooral op het verduurzamen van de landbouw om biodiversiteit te beschermen, milieuschade te beperken en voedselzekerheid te garanderen. PFZW richt zich hierbij op de hele keten, met nadruk op biodiversiteit en natuur.

De voedseltransitie helpt biodiversiteitsverlies tegen te gaan en draagt bij aan natuurherstel. Dit gebeurt door bijvoorbeeld slimmer land- en watergebruik, het beperken van overbevissing, en het verminderen van pesticiden en kunstmest. Een voorbeeld hiervan is de eiwittransitie: de verschuiving naar een meer plantaardig dieet.

Materiaaltransitie

De materiaaltransitie is de overgang naar duurzaam en circulair materiaalgebruik. Het doel is om het gebruik van materialen te verduurzamen door meer duurzame materialen in te zetten, de levensduur van producten te verlengen en circulariteit te bevorderen.

De materiaaltransitie helpt biodiversiteitsverlies tegen te gaan en ondersteunt natuurherstel. Dit gebeurt door efficiënter land- en watergebruik, verantwoord inkopen van materialen, en het verminderen van schadelijke emissies en afval door de hele waardeketen.

3.3 Hoe PFZW haar rol als investeerder inzet

Onze pensioenuitvoerder, PGGM, voert namens PFZW-engagement met verschillende bedrijven in de portefeuille omwille van biodiversiteitsredenen, met name binnen de voedselsector. Dit doet PGGM zowel zelfstandig en direct met bedrijven in kwestie als in samenwerking met een coalitie, zoals de Nature Action 100.

Sinds 2023 zijn natuur en biodiversiteit opgenomen in de [stemrichtlijnen van PGGM](#). Deze richtlijnen schetsen de verwachtingen van PGGM op basis van PFZW's beleid. Bedrijven waarin wordt belegd moeten de omvang van hun negatieve invloed beperken door het behoud van de natuur in hun strategieën te verankeren en door duurzame praktijken toe te passen, zoals efficiënt gebruik van natuurlijke bronnen, circulair ontwerp en circulaire processen en verantwoorde inkoop.

PGGM werkt samen met andere beleggers aan de hand van satellietbeelden van "Satelligence". Zo spoort PGGM ontbossingsrisico's op, ook in de toeleveringsketen van bedrijven, en confronteert bedrijven hiermee om op verbetering aan te dringen.

Tot slot is PGGM namens PFZW bijvoorbeeld ook aangesloten bij de Finance for Biodiversity Foundation. Binnen het Investor Policy Dialogue on Deforestation (IPDD)-initiatief voert PGGM namens PFZW engagement met overheden op het gebied van ontbossing."

Dialoog en verantwoording

Het Natuur & Biodiversiteitsbeleid is vastgesteld door het bestuur van PFZW. Het bestuur van PFZW ziet toe op de voortgang van de implementatie van het beleid en de uitvoering ervan door onze uitvoerder PGGM. We monitoren de portefeuille brede doelen en ambities en passen deze aan wanneer inzichten hier aanleidingen tot geven.

We vragen onze deelnemers naar hun beleggingsvoorkeuren op het gebied van duurzaamheid. Hierin speelt natuur en biodiversiteit een steeds grotere rol. Zo weten we steeds beter wat onze deelnemers belangrijk vinden.

Het natuur en biodiversiteitsbeleid van PFZW ontwikkelt de komende jaren verder. Een voorbeeld hiervan is de verdere ontwikkeling van de impact strategie. Daarnaast kunnen we bedrijven ook steeds specifieker aansporen hun activiteiten te verbeteren. Dat komt doordat de datadekking steeds verder verhoogt.

4. Bronnenlijst

Convention on Biological Diversity (2022). [Kumming-Montreal Global Biodiversity Framework](#)

Convention on Biological Diversity (2024). [2050 Vision and 2030 Mission](#)

Finance for Biodiversity Foundation (2024). [Finance for Biodiversity Pledge](#).

IPBES (2019). [Het wereldwijde beoordelingsrapport over biodiversiteit en ecosysteemdiensten](#)

PFZW (2024). [Klimaatplan PFZW](#)

World Economic Forum (2020). [Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy](#)

Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Noordweg Noord 150

Postbus 117, 3700 AC Zeist

pfzw.nl

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn